

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten
äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa,
Ore., joka tiistai The Western Work-
men's Publ. Society'n kustantamana.

Tilauhinna Yhdysvaltoihin:
II vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
II vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR Astoria, Ore.
Box 99,

Entered as second-class matter July
18th, 1911, at the Post Office at
Astoria, Oregon, under the Act of
March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75 — 6 months \$1.00
IN CANADA:
One year \$2.00 — 6 months \$1.15

Toimitus:
HELMI MATTSON
Box 99, Astoria, Ore.

Liity luokkataistelu-
armeijaan

Kapitalistinen järjestelmä kurittaa
työläisiä joka päivä.

Tuhansia keinoja asettaa se esteitä
raatajien tielle normaaliaikoihin,
mutta erittäinkin tällaisten n.s. puo-
lausten vallitessa ne esteet kasvavat
yhtäpitäen määrätöntä, kohoavat vuor-
ten korkuisiksi. Työläisen taivas
syvenee, elämä tulee toivottomaksi,
sietämättömäksi. Kun viimein
olienkorsi katkeaa, viimein
viimein töyhtö, niin ei silloin enää
tiedä, miten elämää jatkaa. Eus-
lan hiipi puute ovelle, niin seuraa
voimakas nälkä perässä ja kaikkein
lopuksi joutuu siihen epätoivo, jolla
ei ole rajoja.

Tänä aikana lasketaan nälkäisten,
epätoivoisten ihmisten luku miljoon-
issa.

Surullisia tekoja itsemurhia, ilme-
nee aina silloin tällöin, mutta tällä-
sina katkeena työttömyysaikoina ni-
iden luku vain myötänsä kasvaa. Mutta
luomionlaki on se, että ihminen kaipaa
puutteen olemassaolonsa puolesta vi-
meiseen asti. Siksi juuri nykyisin
kin sattuu tapauksia, jotka aivan zam-
mottavat — varsinkin kun ajattelee ni-
iden pohjimmaisista syistä.

Yksi haluaa jatkaa elämäänsä yh-
dellä, toinen toisella tavalla. Viime-
simpiä keinoja on ollut usealla: tar-
joutua suorastaan orjaksi, toisin sa-
noon, myydä itsensä. Niinkuin pu-
kalle on puutteen pakotuksesta eräs
työläisäiti mennyt, että on myynyt o-
maa vertaan sairaalassa toisen ihmi-
sen hengenpitimiksi, siten saadakseen
rahaa, kun vääriä lasta odottivat lei-
pää ja sairas mies apua.

Työläiset kituvat puutteessa, sairas-
tavat nälkätautia, samalla aikaa kun
varastohuoneissa suuret määrät elin-
tarpeita pilaantuu. Ne mieluummin
tunnetaan pahentuneina tunkkoi-
kun annetaan niitä ihmisten käytettä-
viksi. Kapitalistinen järjestelmä on
sellaista. Tavaraa ei tuoteta tarvet-
ta, vaan sitä tuotetaan ainoastaan lii-
kevoittoa varten. Ei kapitalisti luokka
muista nälkäänsä lapsia, sairaita van-
huksia, ei puutteessa raatajia työläi-
siä. Se muistaa vain numeronsa ti-
likirjojaan lähillä, muistaa viimeiset
voitto-osinkonsa. Eikä se tyydy en-
tisiin saavutuksiin, vaan ahnehtii yhä
enemmän ja enemmän.

Nyt juuri kapitalistit polttivat palk-

kujen alentamista. Otaksuvat, että
siihen on nyt juuri parhain tilaisuus,
kun työväki on kylliksi epätoivoista
ja nälkiintynyttä. Nyt heidän mie-
lestään on kultainen aika ottaa ta-
kaisin nekin vähät edut, mitkä työ-
läiset ovat onnistuneet itselleen työ-
mailla tankkimaan. Nyt on paras ai-
ka pitentää työtuntia, kiristää lisää
työtä, ottaa alaikäisiä ja naisia työ-
paikkoihin. Toisin sanoen, ovat var-
mat siitä, että työväenluokan voi nyt
paina aivan orjajoukon asemaan,
sellaiseen asemaan, jossa ei enään
ole jällel mitään ihmisoikeuksia.

Työttömyyskonferenssia on pidetty
työläisten silmiin lummeeksi. Kul-
teenkin uutiset viittaavat siihen, että
siellä on pohdittu vallan toisia asioi-
ta, kuin työttömien avustamista. Siel-
lä on näköjään haudottu salahankkei-
ta nälkäistä työläislaumaa vastaan.

On alettu väitännän niinkuin, että
työttömyyttä ei olekaan niin paljon
kuin on sitä uskoteltu olevan.
Mutta sitä kumminkin on! Sitä
ei ole aivan perättömäksi voitu teh-
dä. Kuten aina ennenkin, kun on ky-
symys työväen avustamisesta, tai jos-
tain muusta sen luontoisesta asiasta,
päätetään tilannetta "tutkia".

Ja sitä tutkitaan ja tutkitaan, mää-
ritään komitea toisensa jälkeen, mut-
ta ei toimita itse asian eteen yhtään
mitään. Sillä ajalla ehtivät nälkäiset
kaatua tienoheeen.

Kaikesta hädästä ja kurjuudesta
huolimatta on työläisistä suuri osa
vielä "kohtaloon" uskoja. Kun on
kerran köyhäksi syntynyt, ajattelevat,
niin ei voi parempaa odottaa. Herrat
ne ovat, jotka tätä maailmaa hallit-
sevat — Jumalan avulla — niin minkä
sille tyhmä työläisjoukko mahtaa.
Kärsii ja kestää vain ja tyytyy osaan-
sa. Tämä joukko jo sentään piene-
nemistään pienee, eikä se voi estää
yleistä kehityksen kulkua. Työväki
suurin joukoin alkaa liikehtii kaikis-
sa maissa ja kaikin keinoin kokoaa
joukkoja estämään kapitalistien kiris-
tämistoimenpiteitä. Tietoinen työ-
läisjoukko tekee työtä kiireellä kar-
tuttaakseen voimansa niin suureksi,
että voi poistaa kapitalistiluokan hir-
muvalian kokonaan. Siinä työssä on
kyllä suuret vaikeudet kestettävänä.
Ei riitä se, että taistellaan kapitalisti-
luokan tyrannitusta vastaan kaikissa
maissa, mutta siinä rinnalla täytyy
tapella oman luokan pettureita vastan-
taen ja puhdistaa rivejä niistä ainek-
sista, jotka masentavat ja sekoittavat
työväen vallankumoukselliset miele-

Luokkataisteluun värvätään uusia
joukkoja joka päivä. Olkoon lokai-
nen tämänkin lehden lukija innok-
kaana työskentelijänä vallankumouk-
sellisten joukossa. Sitä tietä, ainoas-
taan luokkataistelun kautta, muute-
taan olosuhteet sellaisiksi, että työ-
väki ei ole pakotettu ikuisesti kärsi-
mään puutteita, kurjuutta — ja kaikkia
riistävän luokan aiheuttamia vääryy-
ksiä. Vain koko maailmaa käsittävä
vallankumous lopullisesti johtaa työ-
väenluokan oikeuksiinsa ja sitä tietä
koko ihmiskunnan yleiseen hyvinvoin-
tiin.

Mitä ajattelet

Mitä ajattelet, työläinen, seisottua-
si kymmeniä, jopa satojakin kertoja
tehtaiden ja työmaiden edessä kysy-
mässä työtä ja aina saadessasi sa-
man vastauksen: sitä ei nyt ole!

Mitä ajattelet kulkieksasi ohi suu-
rien varastohuoneiden, jotka ovat täy-
teen ahdettuina elintarpeita, mutta
niitä et saa pahimpaanakaan hirtäsi,

kun ei ole rahaa jolla niitä ostaisit
itsellesi.

Mitä ajattelet katsellessasi suurien
liikehuoneiden ikkunoita, joissa on
näytteillä toistaan parempia vaate-
tustarpeita aina ylellisyystavaroihin
asti. Mitä ajattelet — katsellessasi
ruumistasi verhoavia repaleita?

Mitä ajattelet, kun kuljet kaunifien
asuinrakennusten, rikkaiden huvilo-
iden ohi, näet niiden hyvin hoidetut
puutarhat, huomaat auringonsäteiden
leikkivän kirkkaaksi killoitetuissa ik-
kunaruduissa, kuulet sisältä hienoa
musiikkia, kuulet nuoren tytön heleä-
lä äänellä laulavan kaunista laulua.
Näet lihavan rouvan loikovan riippu-
matossa puiden viltteissä varjossa...
Näet palvelijain kiireessä häärivän
höyryvien ruokapatojen ympärillä...
Sinä olet juuri menossa kurjaan a-
suntorihäädästä, jossa tunkea haju vastan-
tulvahtaa.

Mitä ajattelet, kun ylpeä, suurivat-
sainen herrasmies ja hänen korskea
puolisensa, lemmikkikoira sylissänsä,
ajavat sinua vastaan loistoautolla niin
nopeassa vauhdissa, että häädintuskin
ennätät tienoheen ja säästät ruumiisi
ruhjoutumatta...

Sinä kävelet nälkäisenä, epätoivoi-
sena, väsyneenä, eikä sinulla ole mi-
tään päämäärää...

Mitä ajattelet nähdessäsi raajarikon
miehen ojentavan kädetynkäänsä oh-
kulkijaa kohti ja pyytävän almaa...
Muistat saman miehen muutama vuo-
si sitten raataneen rinnallasi terve-
nä ja elinvoimaisena.

Mitä ajattelet, kun vastasi holper-
tien astelee puolihumalainen, kulu-
neen näköinen nainen maalattuine
kuvioineen, vilkuen oudosti vastaan.
tulijoihin... Muistat saman naisen o-
levan lapsuuden toverisi, viehättävim-
män naisolennon, mitä silloin tiesit
olevan koko maailmassa.

Mitä ajattelet, kun näet hyvin puet-
tun lapsen hoitajansa keralla leikki-
vän auringonpalsteisessa puistossa...
Muistat nähneesi tuhansittain lapsia
takapihalla klerivän törystä ja liassa
vailla hoitoa, vailla ruokaa...

Mitä ajattelet, kun näet joukon tyh-
jäntoimittajia kirkuttavan merenran-
nalle viettämään kesän kaunista kuu-
kausia, vapaana, tyytyväisinä, huolei-
tomina ja iloissina... Muistat mieleesi
vankilat, joissa kituu tuhansittain
syytetyitä, kurjuuteen ja rikokseen
vaipuneita ihmisiä — joukossa syyttö-
miäkin, jotka eivät ole tehneet pie-
nintäkään rikosta. Ovat puhuneet
vain jotain, joka ei ole niiden tyh-
jäntoimittajien mieliksi.

Mitä ajattelet, nähdessäsi iloista
nuorukaisia ja neitosta rientävän kir-
jeä kataloissa suuresta valoisasta
huoneustosta elämänhaluisina ja ter-
veinä... Muistat miljoonat nuorukai-
set ja neitokset, jotka jo vuosikaisia-
pienestä pttäen — päivän hämärtäessä
rientävät tehtaisiin, palaavat myöhään
illalla takaisin, laahustaan väsyneinä.

Mitä ajattelet, kun suuressa palatsi-
sissa tiedät vietettävän kemuja juuri
syntyneen "perintöruhtinaan" kummi-
aksi, satojen ystävien ja sukulaisten
onnittellessa äitiä, jota hoidetaan eri-
koisilääkärin ja parhaiden sairaan-
hoitajattarien parhaan taidon mukaan
... Muistat silloin samalla kertaa toi-
sen äidin, joka kiertää esikoistaan rie-
kaleihin ja heti parin vuorokauden
kuluttua synnytyksen jälkeen rientää
pesemään rikkaan lapsen koruomel-
tuja vaatteita rikkaan palatsin kella-
rikerroksessa. Sinä näet nämä sa-
mat tapahtumat uudelleen ja uudel-
leen ja paljon muuta...

Ellet tunne vihaa tätä järjestelmää
vastaan, olet sokea, olet tyrsämieli-

nen houkio. Jos ajattelet jotain, huo-
maat oman asemasi, niin ala myöskin
vaatia parempaa.

Kuulu silloin niiden joukkoon, jot-
ka taistelevat kaiken vääryyden hä-
vittämiseksi. Vallankumoukselliset
työläiset eivät tyydy murulin, joita
pudotellaan herrojen pöydiltä. He tu-
levat muuttamaan yhteiskunnan ko-
konaan. Vääryys on hallinnut kyllin
kauan maailmaa, nyt on jo aika oi-
keuden astua vallan ohjaksiin.

Ajattelu ja puhuminen eivät muuta
asioita toiseksi, vaan toiminta on se
ase, jonka kautta muutokset yhteis-
kunnassa voidaan toteuttaa. Puhuttu
on aina, mutta toimittu ei ole tar-
peeksi.

Työläisnainen! Sinun palkkasi ei
ole kotona itkemässä ja suremassa o-
lojesi kurjuutta. Palkkasi on työläis-
ten riveissä toimimassa kaikkien yhi-
teiseksi hyväksi. Lähde nyt jo val-
lankumouksellisen joukon mukaan.
Lue, tutki asioita, valista itseäsi. Teh-
tävät kitsuvat sinua! Puhu tästä
myöskin naapurillesi, innosta, hetsä
tulta väsyneisiin sydämiin.

Toverisi kaikkialla maailmassa o-
dottavat sinua. He kysyvät jokainen:
Mitä ajattelet?!

"Elämää"

Siltä, miten kapitalistinen järjestel-
mä raunioittaa ihmiselämää — niin ylä-
luokan kuin alaluokan keskuudessa
— antavat allaolevat kaksi sanomaleh-
tiutista hyvin selvän käsityksen:

Kahdeksantoista vuoden ikäinen
tyttö Portlandissa on saatu kiin-
ni syyllisenä 34 sisäänmurtoon ja
varkauteen.

Hän sanoo syyksi sen, että ha-
lusi hankkia varoja "nähdäkseen
elämää".

Kahdenkymmenen neljän vuo-
den ikäinen yläluokkaan lukeutu-
va tyttö on tehnyt itsemurhan
New Yorkissa — väsyneenä "näke-
mään elämää".

Jälkimmäinen on jättänyt kirjeen lä-
hdilleen ja sulhaselleen. Xidille osotet-
tu kirje kuuluu:

"Xiti armas: — Sinä et koskaan
voi ymmärtää, mitä mielu olen
sattanut kokea täällä. Xlä koeta
ottaa selvää. Se on jo kaikki
mennyt. Minä olen liian väsy-
nyt ja sairas voidakseni voittaa
ne esteet, jotka olen asettanut
telleni.

"Liian paljon hurjaa elämää.
Sen vauhti on liian nopea, ja vä-
kijomat ovat saaneet minut suun-
niltani. Xiti parka. Anna anteek-
si ja unohda. Muista rukoilla sie-
luni puolesta. Koeta ajatella mi-
nua — niinkuin olin ennen — hyvä-
nä ja puhtaana. — Rakkaudella,
Grace."

Sulhaselle jätetty kirje kuuluu seu-
raavasti:

"Billy, anna anteeksi kaikki e-
rehdykseni ja muista minua hy-
vänä ja puhtaana, kuten olin en-
nen — — — ennenkuin väkijuo-
mat ja juorat — — —"

Edellinen pyrki siihen samaan "e-
lämään", jonka jälkimmäinen haluaa
kalkin mokomin jättää. Kapitalistinen
järjestelmä saastuttaa ja pilaa ihmi-
siä, jotka siinä elävät, niin täydelli-
sesti, etteivät he tiedä edes, mitä ha-
luavat. Toisella puolen on huippuun-
sa kehitetty hurjastelu, ja toisella ää-
rimäinen puute ja köyhyys.

Työläistyttönen halusi pois kurjuu-
desta. Hän halusi nähdä "elämää",
jota luuli haallevansa vilhdukselta,
saatuaan siitä vihiä ala-arvoisissa ku-